

Natuur.fitis

België - Belgique
P.B. 2288
Grobbendonk
P601554

Kantoor van uitgifte:
2280 Grobbendonk

Driemaandelijks verenigingsblad van Natuurpunt Nete&Aa– 3de kwartaal - jaargang 40, 2012
verschijnt in januari, april, juli en oktober

Retouradres: Julien Bouwen,
Kasteeldreef 6,
2288 Bouwel

Reservaten

**Nieuw in België!
Gelobd stippelschildmos**

**Actie
Big Jump in de Aa**

**Tentoonstelling
Leven in en om water**

Jubeleumjaargang: 40 jaar Fitis

© An De Wilde

natuurpunt
Nete & Aa

Natuurpunt is een open en ongebonden vereniging die mensen op een aangename wijze kansen wil geven om zich in te zetten voor de duurzaamheid van natuur en landschap vanuit een brede maatschappelijke visie. Onze activiteiten situeren zich hoofdzakelijk op het vlak van studie, educatie, beleid en reservatenwerking.

Lid worden? Schrijf €24,- over op rekeningnummer 230-0044233-21 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen, met vermelding van je naam. Word je lid van Natuurpunt vzw en woon je in Grobbendonk, Olen, Herentals, Herenthout of Vorselaar, dan ben je meteen ook lid van afdeling Nete & Aa.

Heb je vragen, neem contact op met onze leden ombudsman!

Contactgegevens:

Afdeling Nete&Aa digitaal
www.natuurpuntna.be
info@natuurpuntna.be

Kern Herentals-Olen
Eddy Vercammen
Krakelaarsveld 93
2200 Herentals
014/22.41.70
eddy.vercammen@lne.vlaanderen.be

Natuurstudie
Herman Puls
Vest 13
2200 Herentals
014/21.96.08
puls.herman@scarlet.be

Afdeling Nete & Aa
Luc Leenders
Lichtaartseweg 200
2200 Herentals
014 /22.09.04
leenders.luc@telenet.be

Kern Vorselaar
Dirk Willems
Doornlaan 25
2290 Vorselaar
014/50.12.63
dirk_willems@telenet.be

Financiën-Natuurbeheer
Guy Bellens
Zeven Zillen 21
2200 Herentals
014/26.27.89
guy.bellens@skynet.be

Leden ombudsman
Jean Demeyer
Waterstraat 38
2250 Olen
014235961
jeandemeyerolen@telenet.be

Kern Grobbendonk-Herenthout
Julien Bouwen
Kasteeldreef 6
2288 Bouwel
014/51.61.57
julienbo@scarlet.be

Natuur.fitis

Natuur.fitis is het gratis contactblad voor de leden van Natuurpunt vzw afdeling Nete & Aa.

Leden van Natuurpunt woonachtig buiten het werkingsgebied van afdeling Nete & Aa kunnen de Natuur.fitis ontvangen door hun lidmaatschap te wijzigen naar afdeling Nete & Aa of door zich te abonneren op de Natuur.fitis. Dit doe je door middel van een overschrijving van € 8,- op rekeningnummer 001-1693494-47 van Natuurpunt afdeling Nete & Aa, met vermelding van je lidnummer en "abonnement Natuur.fitis".

Een afzonderlijk abonnement zonder lidmaatschap van Natuurpunt is niet mogelijk.

Adverteren in de Natuur.fitis?

Wend je tot de verantwoordelijke uitgever voor de tarieven.

Opvangcentrum voor Vogels en Wilde Dieren Herenthout

Gewond dier gevonden? Bel snel:

014/51.40.41

Helpende handen bij het verzorgen van de slachtoffers of voor de verdere uitbouw van het opvangcentrum zijn steeds welkom. Financiële steun, op rekeningnummer 979-4363001-43 tav VOC Herenthout, zal goed besteed worden. Met een minimale gift van €7 wordt je lid en ontvang je de driemaandelijke Nieuwsbrief.

Reservatenfonds

Alle giften groot en klein zijn steeds welkom! Giften vanaf €40,- zijn fiscaal aftrekbaar. Je kunt onze aankoopprojecten steunen door een overschrijving op rekeningnummer:

293-0212075-88
Natuurpunt vzw
Coxiestraat 11
2800 Mechelen

Gelieve steeds het projectnummer te vermelden:

Project 3795 : Nete & Aa Algemeen

- Project 7715 : Snepkensvijver (Herentals-Lichtaart)
- Project 7730 : Schupleer (Vorselaar)
- Project 7248 : Getlagen (Herentals)
- Project 7147 : Langendonk Olens Broek (Olen-Herentals)
- Project 7198 : De Bergen (Herenthout)
- Project 7218 : Abroek (Grobbendonk)
- Project 7199 : Kerkeheide (Grobbendonk)
- Project 7245 : Vuilvoort (Herentals)
- Project 7762 : Heiberg (Herentals)
- Project 7772 : Vallei van de Maasloop (Herenthout)
- Project 7787 : Lovenhoek (Vorselaar)
- Project 3719 : Schaapstal Schupleer (Vorselaar)

Woordje van de voorzitter

Eén van de bedoelingen van onze vereniging bestaat erin mensen dichterbij de natuur te brengen en ook de natuur dichterbij de mensen. Niettegenstaande veeleer beperkte middelen boeken we regelmatig enig succes. Natuurpunt stelt zich daarbij pragmatisch op en weet dat meerdere belangen geëerbiedigd moeten worden; van de andere partijen wordt een soortgelijke instelling verwacht in wederzijds respect.

Onlangs hoorde ik iemand vertellen over zijn ervaringen op de Galápagoseilanden: zeeleeuwen, vogels, leguanen, hagedissen die te benaderen zijn tot op raakafstand.

De natuur dichterbij de mensen ...

Enkel de reuzenschildpadden die lang gediend hebben als voedselvoorraad voor zeevaarders tijdens hun lange tochten trekken hun hoofd met schrik terug onder hun schild... De mens als vijand.

Hoe knap zou het zijn moesten we ons weleer zo gedragen hebben dat dieren ons, de mens, vandaag niet als vijand zouden zien...

Een niet meer te herstellen situatie, althans niet binnen afzienbare tijd.

Vandaar de meer pragmatische doelstelling: iedereen respect bijbrengen voor de natuur. Dan en enkel dan is de natuur er voor iedereen.

Een schitterende zomertijd toegewenst !!

INFO

Luc Leenders
leenders.luc@telenet.be

VOORBIJE ACTIVITEITEN

Waterleven scheppen in de educatieve poel van het Schupleer te Vorselaar

Een excellent weertje, een enthousiaste Juffrouw Betty van het vierde leerjaar van de Klavertje 3 school van Bouwel en kinderen die niet goed wisten wat ze konden verwachten; dat allemaal deed ons op maandag 14 mei rond 11.30u naar Vorselaar vertrekken met de fiets.

Julien had alvast zondagavond de fuik, die hij van Jeannine gekregen had, geïnstalleerd. Na een gezellige picknick begonnen we met het ledigen van de fuik. Géén salamanders, wel ondermeer een reuze bloedzuiger, een staafwants en enkele zonnebaarsjes.

Dan konden de kinderen zelf aan de slag met de schepnetjes. Aanvankelijk stonden ze wat aarzelend aan de kant, maar al snel was de verleiding te groot en de laarsjes te laag, zodat ze tot hun knieën in de poel zaten. En of dat prettig was! Vol trots vingen de meisjes een kanjer van een groene kikker, die we met veel moeite in de emmer konden houden. Er werd gevangen dat het een lieve lust was en per soort werden de diertjes in afzonderlijke bakjes met water gezet. Zo vingen ze nog enkele ruggenzwimmers, de nimfen van glazenmakers, een massa kikkervisjes (sommigen hadden al pootjes) en enkele waterkevers.

Lierseweg 102-104 / 2200 Herentals
T 014-21 56 86 / F 014-21 59 18

Heldenplein 42 / 3945 Oostham
T 011-80 67 08 / F 011-81 81 19

advocatenverhaegen@telenet.be

Contractenrecht

Aansprakelijkheidsrecht

Handelsrecht

Verzekeringsrecht

Strafrecht

Juf Betty had voor zoekkaarten gezorgd en we waren verrast dat de meeste kinderen hiermee al goed overweg konden. Alle gevangen dieren werden aardig op naam gebracht en nadien terug in de poel gezet.

Na nog een groepsfoto moesten we al snel terug naar Bouwel.

Een leuke dag voor de kinderen maar ook voor ons!

Paula en Julien

Dagtocht Turnhouts vennengebied

Nadat we met een 12-tal mensen rond 8.45 uur samenkwamen aan de parking van het bezoekerscentrum Klein Engelandhoeve wandelden we via het Bels lijntje in de richting van de Grote en Kleine Klotteraard. Onderweg stonden we verschillende keren stil om te luisteren naar al de vogels die volop aan het zingen waren, vooral de vele zwartkoppen vielen op. In de omgeving van het Haverven een eerste hoogtepunt met een vrouwtje beflijster die zich behoorlijk liet bekijken.

Dicht tegen de uitkijktoren lieten de eerste boompiepers zich horen, vanaf de toren hadden we een prachtig zicht op de omgeving. In het kader van twee LIFE-projecten voerde Natuurpunt tussen 2002 en 2011 hier

belangrijke natuurherstelwerken uit. Verschillende vennen werden opnieuw vrijgemaakt en heide werd hersteld; een streling voor het oog. Op de terugweg konden we onze eerste wulpen en grutto's waarnemen. Ook vele kleine vogels lieten zich zien en horen o.a. boerenzwaluwen, putters, kneu's en vele roodborsttapuiten. Een eerste gierzwaluw ontsnapte niet aan de scherpe ogen van Wilfried.

We verorberden onze lunch in het gezellige bezoekerscentrum

(www.kleinengelandhoeve.be) met een fris Turnhouts biertje (Schuppenboer, Hertenheer, KlevereTien, zijn namen die ons niet vertrouwd in de oren klinken maar toch erg lekker werden bevonden). Met een licht gewijzigde groep zetten we onze weg verder naar de Koeivenheide, nog één van de gebieden die via het LIFE-project onder handen werd genomen. In dit gedeelte van het vennengebied hoorden en zagen we tal van grutto's, wulpen, kieviten en de luidruchtige scholeksters. Een koekoek liet zich éénmaal horen maar veel goed weer kwam niet in onze richting. In één van de vele depressies in het gebied zagen we een groep kemphaantjes en minimum een 30-tal overvliegende regenwulpen. Het hoogtepunt van deze namiddag was ongetwijfeld een bezoek aan de Hoogmoerheide, een pracht van een gebied.

Na een flinke hagelbui kwam de zon even piepen en werden we verwelkomd door een luid zingende boomleeuwerik. Opvallend hier waren de vele zingende boompiepers en kenners hoorden ook een zingende gekraagde roodstaart.

Het kon niet uitblijven, we hadden nog maar juist de heide verlaten of het begon te regenen, de rest van de wandeling werd verder (jammer genoeg) in een vrij snel tempo afgelegd.

Aan café Het Zwart Water hadden we nog een klein akkefietje met een ingeweken noorderbuur. Het zal niet meer gebeuren, deze uitbater verliest bij deze weer een aantal klanten.

Het idee om de dag in twee op te splitsen had blijkbaar succes, want enkele mensen konden slechts in de voormiddag meegaan en mensen die 's middags aanhaakten waren ook tevreden met deze formule.

Norbert & Marleen

Heimatwandeling langs de boorden van de Kleine Nete en het Vlot te Grobbendonk

De Pier, (Pier Thielemans) de bekende vogelliefhebber en verrekijkervirtuoos, had zoals velen onder ons, heimwee naar de wandelingen van weleer.

Je weet wel, die wandelingen van de Wielewaal , waar jong en oud samen op stap gingen om de vogels te beluisteren en te bekijken.

Zo hadden we op 13 mei een heimatwandeling gepland en met een beetje geluk, het weer was fris maar zonnig, zouden we wel wat vogels te zien krijgen.

Het begon al enkele meters voorbij de Netebrug waar de eerste zwartkop (mannetje) zich goed liet horen en zien. In totaal liet de zwartkop zich nog een tiental keren horen. Ik heb onthouden dat hij een stevig liedje kan opzetten, duidelijk verschillend van het winterkoninkje en van de roodborst, welke we ook gehoord hebben.

Terwijl een haas snel wegspurtte in de wei, diende de grasmus zich aan. Opvallend was het korte liedje en het kleine "broske" op de kop.

Meer naar het Vlot toe zagen we een kneu met een nogal bleek verenkleed (niet roodachtig) en een mannetje roodborsttapuit (wel in mooie uitrusting) liet zich zien op de draad van een weideafsluiting.

In het riet hoorden we op drie plaatsen kleine karekiet en zagen we tweemaal een mannetje rietgors en eenmaal een vrouwtje. Dus daar in dat riet waren zeker nestjes.

In de lucht cirkelden regelmatig boerenzwaluwen en de aanwezigheid van oeverzwaluwen deden vermoeden dat ze ,zoals vorig jaar, aanwezig waren in de zandopspuitingen aan de overkant van het Albertkanaal .

We hoorden en zagen ook nog groenling, heggenmussen, pimpel – en koolmezen. Een koolmees had zich in een holte van een linde genesteld en een andere was een brievenbus gaan bewonen.

We hoorden de groene specht regelmatig lachen en in het bos zagen we een grote bonte specht en een eekhoorn(wel geen vogel maar altijd leuk als hij zich laat zien).

Wat we gemist hebben is blauwborst en eventueel spotvogel.

Dan de planten; we konden er niet naast kijken: het fluitenkruid benevelde prachtig de boorden van de Nete. Smeewortel bloeide, zowel de witte als de paarse, veel rode klaver, hopklaver en kleine klaver en de gele lis stak hier en daar al de kop op in de beken. Verder brem, akkerviooltje en de witte dagkoekoeksbloem.

Ik denk dat men wel genoten heeft van deze tocht, ik in elk geval!

Bedankt, Pier voor het gidsen.

Paula

Lenteactiviteit catechese 12-jarigen Bouwel

Naar jaarlijkse gewoonte trokken we op zaterdagmorgen 14 april naar het speelpleintje van Bouweldorp voor ons natuurspel met een boodschap. Gelukkig scheen het zonnetje , bij regen zijn we immers aangewezen op onze garage.

We hadden een voedselwebspel gepland en een spel rond:"wij hebben maar één planeet, groene tips en inspiratie voor low impact kids"! Tijdens het voedselwebspel speelde ieder kind voor dier of plant en zagen ze hoe dieren en planten voor hun voeding van mekaar afhankelijk waren. Zo hadden we een vos, de kleine vos (sommige dachten dat het dezelfde was),de egel, de zweefvlieg, het lieveheersbeestje, de regenworm, het roodborstje,de muis, de pad, de blauwe reiger, de brandnetel enz.

Door meestal een ingreep van sommige mensen die alle vossen willen afschieten of door hun gebruik van pesticiden zagen de kinderen hun web in duigen vallen, wat dan ook de belangrijkste conclusie is die ze hopelijk zullen onthouden.

Voor het volgende spel moesten ze de goede tips voor de planeet onderscheiden van de

slechte tips. De goede tips leverden een prijs op (een foto van een dier of plant) die geschonken werd aan de aardbol, de slechte tips gingen in de papierversnipperaar.

Niet goed voor de planeet ook niet voor jezelf

- Te rijk worden
- De schuld in schoenen van anderen schuiven
- Geloven wat de reclame belooft
- Mensen beoordelen op basis van bezit en positie
- Te veel vlees eten
- Te veel werken
- Te veel auto rijden
- Het vliegtuig gebruiken als er een goed alternatief is
- Energie verspillen
- Te veel Tv kijken
- Cynisch worden
- Te veel shoppen
- Je kop in het zand steken
- Onverschillig worden
- Pessimistisch worden
- Onverdraagzaam worden

De goede tips voor de planeet en henzelf

- Spullen ruilen en delen
- Je eigen impact berekenen
- Tevreden zijn
- Herstellen en hergebruiken
- Geloven in eigen impact als die goed is
- Op zoek gaan naar goede informatie
- Genieten van wat er is
- De wereldproblemen onder ogen zien
- Kiezen voor hernieuwbare energie
- Bewust consumeren
- Consuminderen
- Lid worden van een vereniging
- Huis isoleren
- Het goede voorbeeld geven
- Actief worden in je buurt
- Moedige politici kiezen
- Je bevrijden van consumentendwang
- Gelukkig zijn

We hadden maar drie kwartiertjes, dus het moest allemaal nogal snel gaan.

Ons Wie Van Dun sloot het geheel gezellig af met een tombola (je kon een sticker van vogelbescherming winnen per groep) .Dat vond men wel tof.

Zo passeerden vier groepjes kinderen met hun begeleiders en zat er de voormiddag weeral snel op (volgende keer zal er weer koffie en drank zijn voor ons, beloofd !)

Domi , Wie, Paula, Julien

ACTIVITEITENKALENDER

Zondag 1 juli

Turen naar vogelkuren

Vanuit de vogelkijkhut zoeken we over de plas en het gagelstruweel naar vogels.

- 🕒 tussen 8u en 11u aan vogelkijkhut
- 📍 Snekensvijver, Lichtaartseweg Herentals
- 📞 Guy Bellens 014/26.27.89

BUITENSPORT

Herenthoutseweg 202

2200 Herentals

Tel. 014/21.21.18

info@zwerver.be

Zaterdag 7 juli

Plantenwerkgroep Thalictrum

Planteninventarisatie in het Olens Broek. Na meer dan 10 jaar maaibeheer bekijken we de evolutie van enkele natte veenhooilandjes.

- 🕒 9u Infobord Olens Broek , Roerdompstraat St. Jozef Olen
- 📞 Jeannine Simonis 014/59.31.65
- 📧 jeannine.simonis@telenet.be

Zondag 8 juli

Big Jump, Schapenstal Vorselaar

In heel Europa springen vandaag mensen in het water om de nodige maatregelen te vragen opdat de waterkwaliteit van onze rivieren, kanalen en meren zou verbeteren. Zuivere waterlopen, vol leven en waarvan iedereen kan genieten : daarvoor organiseren ook wij dit jaar een "big jump" in de Aa in Vorselaar.

We nodigen iedereen uit om mee de Aa in te springen, en er samen een supergezellige zomernamiddag van te maken in het unieke kader van het Schupleer aan de schapenstal. Ambiance verzekerd.

⌚ Start programma: 13u30; Big Jump om 15u aan de schapenstal, Dijkbaan, Vorselaar

👤 Dirk Willems 014/50.12.63
dirk_willems@pandora.be

Zondag 15 juli

Wandeling Snekensvijver, Herentals

Het is hoogzomer, dophei en kleine zonnedaauw staan in bloei. Bij warm weer zwermen allerlei libellensoorten in het rond achternagezeten door de boomvalk. Kom genieten van onze eigen "wildernis", de heide en de vennen.

⌚ 14u aan vogelkijkhut Snekensvijver, Lichtaartseweg Herentals

👤 Dirk Wouters, 014/70.40.98,
dirk.wouters1@telenet.be

Zaterdag 21 juli

Plantenwerkgroep Thalictrum

Planteninventarisatie op Teunenberg. Bouwvallige loodsen en betonnen parkings werden opgebroken. In de plaats kwam heide en heischraal grasland terug.

⌚ 9u Paradeplein Teunenberg, Boerenkrijglaan 51, Olen

👤 Jeannine Simonis 014/59.31.65
jeannine.simonis@telenet.be

Zaterdag 28 juli

Poelenwerkgroep

Wateronderzoek van een poel op Lovenhoek.

⌚ 10u aan de Taverne De Lovenhoek (vroeger Roos van Casablanca), Vroegeinde in Vorselaar.

Analyse waterstalen
Chemische analyses op de waterstalen.

⌚ 13u firma O.A.C. bvba, Bedrijvenpark Dikberd 14 Unit 13B, Herentals
👤 Louis Pals 014/58.97.80

Zaterdag 4 augustus

Plantenwerkgroep Thalictrum

Planteninventarisatie Lovenhoek. We inventariseren de planten in een vijver en op de oever.

⌚ 9u aan de Taverne De Lovenhoek (vroeger Roos van Casablanca), Vroegeinde in Vorselaar

👤 Jeannine Simonis 014/59.31.65
jeannine.simonis@telenet.be

Zondag 5 augustus

Turen naar vogelkuren

Vanuit de vogelkijkhut zoeken we over de plas en het gagelstruweel naar vogels.

⌚ tussen 8u en 11u aan vogelkijkhut Snekensvijver, Lichtaartseweg Herentals

👤 Guy Bellens 014/26.27.89

Zondag 5 augustus

Fietstocht, Schapenstal Vorselaar

Vanaf 13u30 kan je terecht aan de schapenstal voor een fietstocht van een 20-tal kilometer die je langs onze natuurgebieden in en rond Vorselaar leidt. Onderweg geven enkele landschapsgidsen uitleg bij de mooie plekken waar je passeert. Je kan de tocht op eigen tempo fietsen, aan de hand van het uitgestippeld parcours dat je bij inschrijving ontvangt. Deelnameprijs 3 euro, en daarvoor krijg je een drankbon waarmee je achteraf aan de schapenstal een Gageleer of ander lekkers kan nuttigen.

⌚ Starten kan vanaf 13u30 aan de schapenstal, Dijkbaan, Vorselaar

👤 Dirk Willems 014/50.12.63
dirk_willems@pandora.be

Zondag 12 augustus

Wandeling Teunenberg, Olen

Het voormalig militair domein Teunenberg onderging op enkele jaren tijd een ware metamorfose. Loodsen en betonnen parkings werden opgebroken, we gaan kijken hoe de natuur de vrijgekomen ruimte innam.

⌚ 14u Paradeplein Teunenberg, Boerenkrijglaan 51, Olen

👤 Eddy Vercammen 014/22.41.70

Zaterdag 18 augustus

Beheerwerken Schupleer Vorselaar

Iedereen is welkom, ook voor enkele uurtjes.

⌚ 9u Schapenstal Dijkbaan, Vorselaar (einde omstreeks 13 uur)

👤 Yannick Daems 014/23.05.67

Zaterdag 18 augustus

Plantenwerkgroep Thalictrum

Planteninventarisatie van een oude arm van de Grote Nete.

⌚ 9u Einde Binnenbroek aan de dijk van de Grote Nete – Geel-Zammel

👤 Jeannine Simonis 014/59.31.65
jeannine.simonis@telenet.be

Vrijdag 24 augustus

Nacht van de Vleermuis, Schapenstal Vorselaar

In het kader van de "Europese Nacht van de Vleermuis" organiseren we een vleermuizenhappening. Na een presentatie van kenner bij uitstek Alex Lefevre gaan we in het Schupleer op zoek naar de hier voorkomende vleermuizen. We stellen ook het project van de "vleermuizentoren" voor die we zullen bouwen op het educatief perceel van het Schupleer.

⌚ 20u aan de Schapenstal, Dijkbaan te Vorselaar. Einde omstreeks 23u

👤 Norbert Willaert 014/50.11.66
norbert.willaert@skynet.be

Zaterdag 25 augustus

Plantenwerkgroep Thalictrum

Planteninventarisatie van een oude arm van de Grote Nete.

⌚ 9u Einde Binnenbroek aan de dijk van de Grote Nete – Geel-Zammel

👤 Jeannine Simonis 014/59.31.65
jeannine.simonis@telenet.be

Zondag 2 september

Turen naar vogelkuren

Vanuit de vogelkijkhut zoeken we over de plas en het gagelstruweel naar vogels.

⌚ tussen 9u en 11u aan vogelkijkhut Snepkensvijver, Lichtaartseweg Herentals

👤 Guy Bellens 014/26.27.89

Zondag 2 september

Happening "Lokaal en gezond", Schapenstal Vorselaar

Werkgroep Transitie Vorselaar, Velt en Natuurpunt organiseren aan de schapenstal een markt met wilde en vergeten groenten en fruit van eigen bodem, bio-bieren, houtovenbrood... en een ruilbeurs voor groenten, fruit, zaden en planten. Met infosessies over permacultuur, iets ..., een tentoonstelling over biodiversiteit en diverse infostands.

⌚ 14 tot 17u aan de schapenstal, Dijkbaan, Vorselaar

👤 Alma De Walsche 014/50.12.63
alma.dewalsche@mo.be

Zaterdag 8 september

Beheerwerken Heiberg Herentals

De vakantie en het broedseizoen zit er op en wij vliegen er terug in. We gaan o.a. maaien, plaggen, overtollige dennenzaailingen verwijderen...en 's middags lekker picknicken. Wij zorgen voor de soep en een lekker testertje... Als je werkhandschoenen hebt, mag je die meebrengen. Graag een seintje als je komt...de kok weet dat graag, kwestie van hoeveelheden!! Iedereen is welkom, ook voor enkele uurtjes....gezellig werken en wat bijpraten!!

⌚ 9u einde Lavendelweg, Herentals (einde omstreeks 16u) volg de pijlen "Natuurpunt"

👤 Herman Puls tel: 014/21.96.08,
puls.herman@scarlet.be

Zaterdag 15 september

Beheerwerken Lovenhoek Vorselaar

Iedereen is welkom, ook voor enkele uurtjes.

⌚ 9u aan de kapel van de Lovenhoek (einde omstreeks 13 uur)

👤 Ilf Jacobs tel: 0494/26.94.16

15 tem 23 september

Tentoonstelling "Leven in en om water"

De werkgroep "Waterleven" laat u kennis maken met het fascinerende leven in en om het water. Allerlei beeldmateriaal maar vooral de aangepaste toonaquaria met levende dieren tonen de grote diversiteit die nog aanwezig is in onze Kempische poelen.

⌚ 13u tot 17u Natuurpunthuis, Graatakker 11, Turnhout

Eric Stoffelen (ericstoffelen@skynet.be)
Jeannine Simonis
jeannine.simonis@telenet.be

Zaterdag 22 september

Beheerwerken Kerkeheide Grobbendonk

Wat gaat er gebeuren, maaien, jonge boompjes verwijderen uit de heide. 's Middags is er een hapje voorzien. Iedereen is welkom, ook voor enkele uurtjes.

⌚ 9u op het einde van de Dennenlaan Grobbendonk (einde 16u)

👤 Julien Bouwen, julienbo@scarlet.be
014/51.61.57

Maandag 24 september

Poelenwerkgroep

We zijn benieuwd om te weten welke waterdiertjes er in deze poel leven, dus trekken we er op uit met schepnetten en emmers. Wat we ter plaatse niet op naam kunnen brengen, nemen we mee naar de pastorie waar we de diertjes onder de microscoop kunnen leggen en waar we de nodige boeken kunnen raadplegen.

⌚ 14u Snepkensbrug Bergveld Westerlo

Determinatie waterdiertjes
Iedereen met belangstelling voor waterdiertjes is welkom.

⌚ 18u Pastorie St. Jozef Olen,
Lichtaartseweg 200

👤 Eric Stoffelen tel. 011/21.56.50 of
ericstoffelen@skynet.be

Maandag 1 oktober

Poelenwerkgroep

We zijn benieuwd om te weten welke waterdiertjes er in deze poel leven, dus trekken we er op uit met schepnetten en emmers. Wat we ter plaatse niet op naam kunnen brengen, nemen we mee naar de pastorie waar we de diertjes onder de microscoop kunnen leggen en waar we de nodige boeken kunnen raadplegen.

⌚ 14u einde Veestraat Zammel

Determinatie waterdiertjes
Iedereen met belangstelling voor waterdiertjes is welkom.

⌚ 18u Pastorie St. Jozef Olen,
Lichtaartseweg 200

👤 Eric Stoffelen tel. 011/21.56.50 of
ericstoffelen@skynet.be

NATUUR.ACTIE

Big Jump in de Aa op 8 juli

Op 8 juli om 15u springen over heel Europa duizenden mensen in rivieren, kanalen en meren om proper water te eisen. Tegen 2015 moeten volgens Europese richtlijnen alle rivieren in een "goede ecologische toestand" zijn. Daarvoor is er nog heel wat werk aan de winkel. De Vlaamse regering heeft deze doelstelling onderschreven, maar moet dringend meer en ambitieuzere acties ondernemen om haar verplichtingen na te komen.

Om dit onder de aandacht te brengen organiseert Natuurpunt Nete en Aa dit jaar een "big jump" in de Aa in Vorselaar.

Vele Vorselaarnaren hebben nog leren zwemmen in de Aa. "Toontjes Beemd", "Bouwkes Wiel", "De Stalleman" ... het waren bekende zwemplaatsen in de rivier waar het jonge volk op zomerse dagen verzamelde. De Aa was ook bekend om zijn rijke visstand: met blote voeten in het zand woelen en wachten op de beet van "geuvis" (grondel), "louw" (zeelt) of "dikrug" (kopvoorn) was een geliefd tijdverdrijf. De Aa is in de jaren zestig en zeventig zwaar vervuild geraakt en was een bijna dode rivier geworden. Door de inspanningen op het vlak van waterzuivering is er de laatste jaren gelukkig een kentering. De

Aa is terug een zuivere rivier aan het worden, en onderzoek toont aan dat er opnieuw een rijke variëteit aan vissoorten leeft. De heldere roep van de ijsvogel klinkt opnieuw boven het water.

Maar er is nog werk aan de winkel. Bij hevige regenval kunnen de pompen de aanvoer van rioolwater niet aan, en wordt het vuile water rechtstreeks in de Aa en de Schupleerloop gestort in plaats van terecht te komen in het zuiveringsstation van Herentals. Daardoor krijgt het herstel van de rivier telkens een serieuze klap. Bovendien brengt bij overstromingen het vuile water ook ernstige schade toe aan de waardevolle plantengroei in het natuurgebied Schupleer.

De inspanningen van de gemeente Vorselaar om via de gescheiden afvoer van hemelwater de druk op de riolering te verminderen, zijn een belangrijke stap in de goede richting. Maar ook vanuit de hogere overheden blijven er stevige investeringen nodig om tot een volledige en constante waterzuivering te komen. Met deze big jump in de Aa vragen we hiervoor aandacht. Opdat onze kinderen en kleinkinderen opnieuw onbekommerd zouden kunnen zwemmen en vissen in de Aa.

PROGRAMMA

- 13u30 : terras is open tot 18u !
- Infostands over waterzuivering en het leven in de rivier
- korte natuurwandeling langs de Aa
- 14u45: toespraak door schepen van leefmilieu Mizel Gebruers
- 15u: Big Jump!

Kleedkamer in de schapenstal. Zie meer info op www.bigjump.be

Wie zich op de website registreert als jumper krijgt van Aquafin een handdoek ontworpen door Jan Bosschaert kado!

En alle jumpers trakteren we op een gratis consumptie.

Locatie : oever van de Aa aan de schapenstal in de Dijkbaan

Organisatie : Natuurpunt Nete&Aa, JNM Neteland, Gemeente Vorselaar.

INFO

Dirk Willems
dirk_willems@pandora.be
014/50.12.63

Chef@home
Cooking-events & Catering

Johan Bogaerts
KERKSTRAAT 17
2290 VORSELAAR
0473/704900

BRASSERIE "DEN ENGEL" Kerkstraat 17

Een rustig praatcafé in een eigentijds kader waar wandelaars welkom zijn!

Onze troeven

wij bieden u ,na reservatie,een "wandelaarsmenu"

wij hebben gratis 2 vergaderzaaltjes ter beschikking
(20 personen en 40 personen)

wij liggen centraal voor enkele prachtige wandelwegen

vanaf 50 pers. kan de brasserie gratis ter beschikking
gesteld worden

op eenvoudige vraag sturen wij u onze farde door

johanbogaerts@telenet.be

0473/704900

LIFE+ Kleine Nete, eerste grote werken gestart

In het kader van het LIFE-project zijn er intussen al heel wat zaken verwezenlijkt qua planning, aankopen en communicatie. Deze inspanningen zullen eindelijk ook zichtbaar worden op het terrein. Wanneer je dit leest zijn er namelijk grote omvormingswerken bezig op de Heiberg.

Recent werden daar reeds enkele beheerwerken uitgevoerd door de vrijwilligers: berkenopslag werd verwijderd aan het Lavendelven, Amerikaanse eik werd aangepakt rondom Snekensvijver, opschietende grove dennen werden uitgetrokken, ...

Dankzij LIFE Kleine Nete kunnen er echter ook grotere omvormingen gerealiseerd worden. Door de eeuwenlange invloed van de mens op de voedselarme, zandige bodem van de heuvelrug ontstond er een mozaïek van heide, duinen en schraal grasland. Om de heuvelrug toch een economische waarde te geven, werd deze in de 19e eeuw stapsgewijs beplant met Corsicaanse den. Op percelen die Natuurpunt beheert, worden deze monotone naalddhoutaanplanten opnieuw omgevormd naar duingrasland en droge hei.

De aanplant van Corsicaanse den zal deze zomer verwijderd worden. Hierbij worden jonge

eiken zo veel mogelijk gespaard. Aansluitend zullen de percelen geplagd worden. Hierbij wordt de bovenste (strooisel-) laag van de bodem afgegraven tot op de vroegere zaadbank zodat soorten als struikhei, kruipbrem en pilzegge terug kunnen kiemen.

Er zal dus tijdelijk een serieuze bedrijvigheid met grote machines zijn op Heiberg, met een ogenschijnlijk verwoestend resultaat. Doordat de oude zaadbank opnieuw alle kansen krijgt, zal zich een structuurrijk heidelandschap ontwikkelen. Verschillende doelsoorten zullen daar sterk van kunnen profiteren, waarbij we onder andere denken aan nachtzwaluw en boomleeuwerik. De boomleeuwerik heeft dit jaar opnieuw gebroed op Heiberg, terwijl de nachtzwaluw al roepend werdesignaleerd. Hoopgevende signalen voor het herstel van deze soorten op Heiberg!

Naast vogels zullen ook de levendbarende hagedis en insecten volop kunnen genieten van een nieuwe thuis. De bruine eikenpage is een bedreigde dagvlinder. Ze is sterk afhankelijk van halfopen landschappen met jonge eik en is dus een van de doelsoorten van het LIFE-project.

INFO

Wout Opdekamp
wout.opdekamp@natuurpunt.be

Bruine eikenpage – Dianne Appels

Nachtswaluw – Hugo Willocx

Streefbeeld structuurrijke heide – Wim Koornneef

Midgaard
Bio-ecologische lifestyle

Biologische voeding en drank
 Bio-wijn en -bier
 Kruidenthees en -remedies
 Natuurlijke lichaamsverzorging
 Ecologisch bad- en linnengoed
 Natuurlijke huisdecoratie
 Eerlijke handel artikelen
 Gespecialiseerde boeken en cd's
 Artisanale keukenbenodigdheden
 Aromatherapie, etherische oliën, wierook
 Oorkaarsen, edelstenen, bach bloemen
 Ecologische kleding
 Yoga, pilates, meditatie

Heidestraat 61
 2460 Lichtaart
 Tel. 014/47.87.72
 info@midgaard.be
 www.midgaardshop.be

Gelobd stippelschildmos, een nieuw korstmos voor België op Lovenhoek

Op 13 april inventariseerden we een onlangs aangekocht perceel op Lovenhoek. Een vochtig oud wilgenbroek dat deels gekapt was omdat een aardgasleiding het perceel doorkruist. Naast planten wordt er verder ook wel gekeken naar andere bijzondere vondsten, zo kijken Henri Stappaerts en Karl Hellemans naar de lichenen die er te vinden zijn.

Korstmossen werden ten onrechte beschouwd als een soort mos en kregen dan ook Nederlandse namen mee als groot dooiermos, eikenmos, purper geweiemos, vliegenstrontjesmos, rendiermos . . .

Mossen hebben kleine groene blaadjes en kunnen zoals alle andere planten aan fotosynthese doen. Bij korstmossen - we zouden beter altijd lichenen zeggen - zit het allemaal wat

ingewikkelder in mekaar. Een licheen is namelijk samengesteld uit een schimmel en een organisme dat voedsel produceert door fotosynthese. Schimmels van lichenen kunnen samengaan met groenwieren (algen) of met cianobacteriën (blauwalgen) of soms met beide. De schimmels hebben geen chlorofyl en moeten dus op zoek naar voedsel dat door de groenwieren of cianobacteriën geproduceerd wordt. Deze schimmels hebben door een licheen te vormen als het ware "de landbouw ontdekt". Wetenschappers verwoorden het wat ingewikkelder en zeggen dat een licheen een associatie is van een schimmel en een fotosynthetiserende symbiont, resulterend in een stabiel vegetatief organisme met een specifieke structuur.

In de meeste lichenen zal de schimmel de alg omvatten met dunne draadjes. De wanden van de cellen van de alg worden relatief doorlatend voor de door de alg geproduceerde koolhydraten zodat deze als voedsel door de schimmel kunnen worden geabsorbeerd. In alle lichenen zullen de fotobiontcellen sneller groeien dan zij vernietigd worden, anders zou het licheen zich levend opeten. De schimmel op zijn beurt beschermt de fotobiont in zijn weefsel tegen te veel zonlicht en voorziet hem van een stabiele aanvoer van vocht. Lichenen groeien op alle plaatsen waar ze niet weggeconcentreerd worden door sneller groeiende planten of mossen. Zo groeit bijvoorbeeld de donkerbruine schotelkorst op de schors van bomen, op dood hout, op steen en zelfs op asbest, ijzer, plastic en verf. Lichenen halen vrijwel al hun voedingsstoffen uit de lucht, veel lichenen zijn dan ook gevoelig voor luchtvervuiling.

Steinerschool Novalis

peuter- kleuter- en basisschool

In het groen van een Kempische boerderij vind je onze school.
Kinderen leren er vanuit ervaring binnen een ecologische
context en leven in het ritme van natuur en jaarfeesten.
Wij zijn er ook voor jullie kind!

www.steinerschoolnovalis.be

Poel 37 - 2440 Geel - 014/59 44 21

Karl en Henri waren al in de wolken met de vondst van het zeer zeldzaam *Physcia aipolia* - gemarmerd vingermos op een zomereik toen de ontdekking van de dag nog moest komen. Op een wilg met nogal horizontale takken van ongeveer 10 à 15 cm doorsnede vonden ze een moeilijk te plaatsen *Punctelia*! De puntvormige soralen waren zo sterk uitgesproken dat ze aan een *Punctelia*. *Borreri* - witstippelschildmos dachten maar het uitzicht van de lobben liet een *Punctelia*. *Subrudecta*-gestippeld schildmos vermoeden. – Soralen zijn poedervormige tot korrelvormige deeltjes op het licheen en zorgen voor vegetatieve voortplanting -. Onze lichenologen konden er niet goed weg mee en maakten er een foto van die ze daarna aan Dries Van den Broeck voorlegden. Dries had er ook moeite mee om in een bepaalde richting te denken maar wist te melden dat er in Nederland een *Punctelia reddenda* gevonden was die er uitzag als een *Punctelia borri* maar waarvan het merg met Chloor niet reageerde. Op 28 februari 2009 deden Leo Spier en Klaas van Dort de eerste vondst van *Punctelia reddenda* in Nederland en gaven het licheen de naam gelobd stippelschildmos. Dit zusje van gestippeld schildmos is een Atlantische soort die mogelijk door de opwarming van het klimaat Nederland bereikt heeft.

Het werd boeiend en de week daarop gingen ze terug naar de plek waar ze die *Punctelia* hadden aangetroffen. Het was niet moeilijk want die plek was in hun geheugen (persoonlijk GPS- systeem) gegrift. Er stonden er trouwens een viertal, drie mooie exemplaren en één dat wat kleiner was. Ze namen de proef op de som en testten het merg onmiddellijk met chloor wat een negatief resultaat gaf. De opwindning werd groter! Een tweede getest licheen reageerde evenmin op de druppel javel (chloor). Om zeker te zijn dat het bleekwater nog sterk genoeg was deden ze een druppel javel op een *Punctelia subrudecta* - gestippeld schildmos en op een *Punctelia jeckeri* – rijpschildmos en beide lichenen reageerden rood verkleurend, de javel was dus van goede kwaliteit.

Volgens Dobson in het boek "Lichens, An Illustrated Guide to the British and Irish Species" is gelobd stippelschildmos een licheen van oude bossen in vochtige sites en wordt het gevonden op beschaduwde (dikwijls horizontale) takken en ook op bemoste stenen. Volgens Smith in het boek "The lichens of Great Britain and Ireland" is gelobd stippelschildmos een oud-bos indicator op bemoste stronken in beschaduwde en vochtige situaties en vindt je het eerder zelden op bemoste stenen.

Deze vondst is een opsteker voor het natuurgebied Lovenhoek en pleit voor het behoud van zones met oude wilgenstruwelen.

www.natuurbericht.be

Te Herenthout : Hooi

We zoeken een paardenliefhebber
of andere geïnteresseerden die een
perceel weiland 'gratis' willen
hooien .

Gras van goede kwaliteit.

Wij kunnen ook voor het maaien
zorgen .

Interesse ?

Info bel Gsm : 0475 59 58 41

Jubileumjaargang: 40 jaar Fitis

Maart 1983: Steeds meer padden worden slachtoffer van het toenemende verkeer. Voor sommigen is dit het signaal om tot actie over te gaan. Let ook op de handgeschreven tekst!

PADDENAKTIE - PADDENAKTIE - PADDENAKTIE - PADDENAKTIE - Paddenaktie

Na 100-den gesneuvelde padden op een steenweg in Vorselaar is J. Drägboms over gegaan tot de aktie: door een draad langs de steenweg te plaatsen en de driftige diertjes elke dag over te zetten.

~ IEDER JAAR WORDEN DUIZENDEN PADDEN EN KIKKERS IN DE VROEGE LENTE DOODGEREDEN OP ONZE MODERNE VERKEERSWEGEN. GEWOON OMDAT HUN TREK-ROUTES ONZE AUTOWEGEN KRUISEN. DE LAATSTE TIENTALLEN JAREN IS HET AANTAL AMFIBIEËN EN REPTIELEN ONRUSTWEKKEND AFGENOMEN. DIT PAS WERD DE REDEN OM ZE VAN EEN ALLEHELE BESCHERMING TE LATEN GENIETEN. DE BESCHERMELINGEN MOGEN NOCH GEVANGEN, NOCH GE-DOOD, NOCH VERVOERD WORDEN. MEN MAG ZE NIET BIJ ZICH HEBBEN. MEN MAG ZE IN HUN DOËN EN LATEN NIET VERSTOREN. WAT ECHTER VEEL BELANG-RIJKE ER, IS IN PLAATS VAN DE PAD TE BESCHERMEN, DE BESCHERM-ING EN DE VRIJWARING VAN HAAR BIOTOOP. IN DIT GEVAL BETREFT HET HET VERLOREN GAAN VAN DE VOOR DE VOORTPLANTING ZO NOODZAKELIJKE WATERTJES, POELTJES EN VUVERTJES. HET DEMPEN VAN POELN OF HET VERVUILEN VAN HET WATER LEIDT TOT HET VERDWINEN VAN DE PLAATSELIJKE POPULATIE. ~ PADDEN KEREN ALTIJD TERUG NAAR DE PLAAT WAAR ZE WERDEN GEBOREN. ZE ZIJN UITERMATE HONKRVAST. IEDER JAAR GAAN ZE DAN OOK TERUG NAAR DIEZELFDE POELN OF PLASSEN OM ER HUN EITJES TE LEGGEN. WAT ER DAN GEBEURT ALS ER EEN WEG AANGELEGD WORDT TUSSEN DE OVERWINTERINGSPLAATSEN/ZOMERVERBLIJF EN DE TEELT-PLAATSEN, KAN MEN RADEN: TALLOZE DIEREN WORDEN OP DE WEG VER-

PLETTERD. WAAR NOG EEN GESCHIKT BIOTOOP VOORHAND-EN IS, TREKKEN DE PADDEN MET HONDERDEN TEGELIJK NAAR DE PARINGSPLAATSEN. DE NIET-GESLACHTSRIJPE TREKKEN NIET MEE. NADAT DE EITJES AFGEZET ZIJN - GEMIDDELD ZO'N 4000 OF 5000 PER VROUWJE - TREKKEN DE PADDEN TERUG DE WEG OVER. OOK DE NIEUW-GEBOREN KLEINTJES DOEN DIT ZODRA ZE 1 CM ZIJN. ~ OP SOMMIGE PLAATSEN WORDEN MAATREGELEN GE-NOMEN OM MASSALE PADDENSTERFTE TE VOORKOMEN. ER WORDEN WAARSCHUWINGSBORDEN GEPLAATST, WAAR ENIGSZINS MOGELIJK, WORDEN WEGEN AFGESLOTEN GEDURENDE DE KRITIEKE PERIODE: TUSSEN ZONSONDER-GANG EN ZONOPGANG, TJDENS HET TREKSEIZOEN. EEN 3de MAATREGEL, DIE OOK VEEL EFFICIENTER IS, IS HET PLAATSEN VAN AFSLUITINGEN (±25 CM HOOG) DIE DE PADDEN TEGENHOUDEN. OM DE 30-TAL METER GRAAFT MEN DAN EMMERS IN OM DE DIEREN OP TE VANGEN. DE VERZAMELDE PADDEN WORDEN DE VOLGENDE MORGEN OVER DE WEG GEZET. OOK HET AANBRENGEN VAN EEN BUIZENSISTEEM BEHOORT TOT DE MOGELIJKHEDEN. DE OPLOSSING BIJ UITSTEK ECHTER IS

HET AANLEGGEN VAN ENKELE NIEUWE POELTJES, ZODANIG DAT DE DIEREN DE WEG NIET MEER MOETEN KRUISEN. DE OPGEVANGEN PADDEN BRENGT MEN NAAR DE POELTJES, DIE OP HUN BEURT AF-GE-SLOTEN WORDEN. OP DIE WYZE VERZEKERT MEN DAT DE EITJES IN DE NIEUWE POEL WORDEN GELEGD. GEMIDDELD VIJF JAAR LANG MOET DE BARRIÈRE AAN DE WEG GEKON-TROLEERD WORDEN. WIL MEN OOK DE ALLERLAATSTE PAD REDDEN, DAN HOUDE MEN DIT 10 JAAR VOL.

ADVOCATENKANTOOR

Steven HEYLEN _____
_____ Sophie DIELTJENS

*algemene rechtspraak - familierecht - huur
handelsrecht - invorderingen - verkeersrecht
schadegevallen - schuldbemiddeling*

Langstraat 128 B
2270 Herenthout

Tel. 014-511 952
Raadpl. na afspraak

NATUUR.STUDIE

Vogelwaarnemingen uit eigen streek – Lente 2012

Deze lente (maart, april en mei) werden niet minder dan 6200 waarnemingen genoteerd dit door 160 verschillende waarnemers. Het groot aantal waarnemingen komt ongetwijfeld door het succes van de streeplijsten die enige maanden geleden werden ingevoerd. Op deze manier komen we in een korte periode veel meer te weten over het voorkomen van de algemene soorten in onze streken. Nadeel is dat ondergetekende soms door het bos de bomen niet meer ziet, gezien het groot aantal waarnemingen heb ik me noodgedwongen moeten beperken tot de echte zeldzaamheden in onze streek.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste waargenomen soorten, als de aantallen niet vermeld zijn gaat het over één exemplaar.

Meer details van al deze waarnemingen kan u nog altijd terug vinden via de site <http://neteaa.waarnemingen.be>

Roerdomp werd op 03/03 waargenomen in het Olens Broek (LVA), in de omgeving van de Lovenhoek (Krabbels) werd deze soort niet minder dan negen maal genoteerd. Opmerkelijk waren drie overvliegende kwakken in Herentals op 26/03 (MVA) dit tijdens de middagpauze. De zeldzame reigerachtigen bleven maar rondvliegen op 24/05 zag en fotografeerde Tom Slegers een overvliegende koereiger in de Roerdompstraat te Olen, eerst werd nog gedacht op een ralreiger maar aan de hand van de foto's bleek het toch over een koereiger te gaan.

De kleine zilvereiger kon niet achterblijven, op 30/03 zag Jonas Pottier een overvliegend exemplaar over het Albertkanaal in Grobbendonk.

Drie overvliegende zwarte ooievaars werden op 26/03 opgemerkt in de omgeving van het Schipke in Herenthout (FHE). Een zwarte ibis werd gezien door Bart Moons op 29/05 toen hij

Biologisch Tuinbouwbedrijf

't Meulenhuis

aardappelen - asperges - seizoensgroenten

Levering groentenpakketen info : www.voedselteams.be

ook aanbod "vergeten" groentensoorten

Geert en Nancy Van Turnhout - Verschuieren

Molenstraat 36

2288 Bouwel

meulenhuis@meulenhuis.net

0499/346102

thuisverkoop

Ma : 09.00 - 12.00

Wo : 09.00 - 12.00 & 13.30 - 17.00

Vr : 13.30 - 17.30

Za : 09.00 - 12.00

controle Blik

T

2

Project

0477/39 25 17

fax: 014/50 64 69

www.projectt2.be

TUINARCHITECTUUR – TUINAANLEG

TUINONDERHOUD – TUINMEUBELEN

TUINVERLICHTING - TUINADVIES

onderweg was naar de roodmus in Grobbendonk, voorwaar een mooie extra.

Na een waarneming op 03/03 van een witooggeend op Snepkensvijver (LVA) zat van 09/03 tot 16/03 een exemplaar op het Zwart Water. Op 18 en 19 mei verbleef een koppeltje witooggeend op de Zandwinningsputten te Vorselaar (TGO, PDC en JVE), als daar maar geen vossen van komen.

De eerste wespindief (een erg vroeg exemplaar) voor onze regio werd opgemerkt aan Snepkensvijver op 23/04 (LMA).

Tussen 29/04 en 18/05 werd vijf keer de zeldzame zwarte wouw gezien: in Langendonk op 29/04 en 14/05 (WLA en TSL), in Vorselaar op 30/04 en 18/05 (JVE en TGO) en tenslotte in Herenthout op 01/05 (DVDS). Zijn neefje de rode wouw werd slechts twee keer waargenomen: beide boven Herentals op 03/03 (RAE) en 08/03 (KDI).

Visarend werd gezien in het Olens Broek op 04/04 (TSL) in de Lovenhoek op 14, 15 en 16/04 (JVE), verder werd nog een ex. gezien op 26/05 bij Snepkensvijver (JDI).

Tussen 02/03 en 03/03 werden zeven keer kraanvogels gezien of gehoord in de regio, met als grootste groep 56 ex. boven de Aavallei in Vorselaar op 04/03 (PVDS).

De omgeving van 't Vlot in Grobbendonk deed zijn reputatie weer alle eer aan wat betreft het waarnemen van steltlopers, Jonas (wie anders) zag er op 13/05 drie bontbekplevieren, op 06/04 een bonte strandloper en op 30/03 was er nog een bokje ter plaatse. Een grutto tenslotte werd gezien aan de Kleine Nete op 22/04 (RVE). Ook aan 't Vlot kon Jonas Pottier een overvliegende zwarte stern noteren dit op 13/05. Op zoek naar de roodmus werd op 26/05 door J.J. Ramos Encalado een overvliegende visdief gezien aan het Albertkanaal. Nog straffer was een

witwangstern die Ilf Jacobs even zag foerageren in Krabbels op 14/05.

De eerste zomertortel van onze regio werd gezien aan Den Haert op 03/05 (KWE), tijdens de ganse maand mei waren er slechts zes waarnemingen van deze soort. Als het zo verder gaat kunnen we deze soort binnen enkele jaren als dwaalgast noteren.

Na een hevige regenbui werd op 02/05 een velduil waargenomen in de Aavallei te Vorselaar (ILE).

Goed nieuws komt er van de nachtzwaluwen die onze streek blijkbaar terug

hebben ontdekt: er waren waarnemingen van de Heiberg in Herentals op 20/05 (OOL) en 29/05 (LMA), Snepkensvijver op 22/05 (LMA) en ten slotte uit het Engels kamp in Grobbendonk op 28/05 (EVE).

Ook de middelste bonte specht doet het uitstekend, waarnemingen kwamen van de Lovenhoek (minimum vijf broedparen), het Engels kamp in Grobbendonk en het Peertsbos in Herentals.

Café SPORTKRING

Kaartprijskamp slagen halen

- elke maandag om 20u
- elke dinsdag om 14u

Koulaak 6 – 2200 Herentals

Een Engelse kwikstaart werd gezien en gefotografeerd in de omgeving van de Zandwinningsputten te Vorselaar op 30/04 (JVE) en twee noordse kwikstaarten (net als de Engelse kwikstaart een goed herkenbare ondersoort van de gele kwikstaart) zaten in een groep van 9 kwikstaarten in de omgeving van Den Haert op 01/05 (LMA).+

Roodmus

Een beflijster werd op 08/04 opgemerkt in Herenthout (JVE) voor deze soort is één waarneming in het voorjaar erg weinig.

Een waarnemer meldde op 30/04 een snor in een bosje te Morkhoven, niettegenstaande ik reageerde dat een snor in dergelijk biotoop zo goed als onmogelijk is kreeg ik nooit enige reactie en blijft deze waarneming in het systeem zitten. Eén van de nadelen van waarnemingen.be.

De fluitier, ooit een broedvogel in onze streek (kasteel van Vorselaar, Peertsbos..), is de laatste jaren een echte zeldzaamheid geworden, in 2011 was er één waarneming van deze soort. Dit jaar waren er vier waarnemingen in de omgeving van de Kempense heuvelrug op 03/05 en 14/05 (WVE) op 18/05 (LMA) en 19/05 (WVE), hoop doet leven.

Er kwam een melding binnen van een taigaboomkruiper dit op 25/03 in Noorderwijk, deze soort lijkt erg veel op de algemeen voorkomende boomkruiper hopelijk heeft de waarnemer zich niet vergist.

De eerste wielewaal werd gezien op 30/04 in het Peertsbos (WLA), er kwamen niet minder dan 28 waarnemingen binnen van acht verschillende plaatsen. Nooit gedacht dat dit nog kon.

De klapেকster van de Lovenhoek werd daar het laatst waargenomen op 29/02, tussen 15/03 en 21/03 werd drie keer een klapেকster gezien in het Engels Kamp van Grobbendonk (DSC en EVE).

De waarneming van deze periode werd gedaan door Tom Slegers: op 03/03 kon hij een overvliegende raaf fotograferen boven het Olens Broek, blijkbaar is het hier goed toeven want het beest werd nog gezien in het Olens Broek op 26/03 (JCO), op 02/04 in Vorselaar (PVDS) en op 25/05 in Noorderwijk (MVW). Barmsijzen (allemaal "kleine"?) werden zeven maal waargenomen in de maand maart met een max. van 2 exemplaren op 28/03 in het Schupeleer te Vorselaar (NWI).

Op 20/05 vond Peter Tibax een zingend adult mannetje roodmus in dezelfde omgeving van de plaats waar vorig jaar een vogel aanwezig was van 31/05 tot 13/06. De vogel bleef in de omgeving aanwezig tot 02/06 en werd door veel mensen schitterend gezien.

Appelvink, tenslotte, werden gezien in de Lovenhoek op 03/03, 30/03 en 13/05 (IJA en NWI) en in Het Goor te Grobbendonk op 09/03 (PVDS).

Met dank aan: Bart Moons (BMO), Christof Henderieckx (CHE), Danielle Schoofs (DSC), David Van den Schoor (DVDS), Eddy Vercammen (EVE), Francis Heylen (FHE), Guy Bellens (GBE), Ilf Jacobs (IJA), Ignace Ledegen (ILE), Jeroen Vermeulen (JVE), Jonas Pottier (JPO), Jonas Dillen (JDI), Joe Verstappen (JVE), Jos Van Kerckhoven (JVK), Koen Dierckx (KDI), Koen Horemans (KHO), Kris Weemaes (KWE), Kristof Sprengers (KSP), Lucas Vanermen (LVA), Luc Matthé (LMA), Marc Van Wolputte (MVW), Marleen Veramme (MVA), Norbert Willaert (NWI), Olivier Olyslaegers (OOL), Paul De Cnodder (PDC), Peter Tibax (PTI), Peter Van der Schoot (PVDS), Robin Vermylen (RVE), Rudy Aeschlimann (RAE), Tom Goossens (TGO), Tom Slegers (TSL), Werner Langhmans (WLA), Wilfried Van den Schoor (WVDS), Wim Heylen (WHE) en vele, vele andere waarnemers.

INFO

Norbert Willaert
norbert.willaert@skynet.be
www.NorbertWillaert.net

Slechtvalk in Olen

De Slechtvalk, voor niemand een onbekende, want op Antarctica na, broedt deze grote valk in alle continenten. Toch stierf hij midden de jaren '60 uit als broedvogel in België. Intensief gebruik van chloorhoudende pesticiden en vervolging deden de soort de das om. Pas midden jaren '80 werd het gebruik van de zwaarste pesticiden volledig aan banden gelegd. Natuurverenigingen zetten zich in voor de bescherming van roofvogels en de Federatie voor Instandhouding van Roofvogels (FIR) begon nestbakken te ontwerpen en op te hangen. Het eerste slechtvalkenjong werd geboren in een nestkast tegen de wand van de koeltoren van de kerncentrale van Doel.

Sinds het eerste geslaagde broedsel van deze soort in 1996, doet de slechtvalk het terug goed in Vlaanderen. Momenteel telt België ongeveer 70 paartjes, het overgrote deel daarvan broedt in nestkasten. Een enkel koppel benut een natuurlijke rotswand in Wallonië of een oud kraaiennest in een hoogspanningspyloon. Een comeback om U tegen te zeggen. In onze regio hangt er een nestkast tegen de schouw van Umicore in Sint Jozef Olen. Jos Van Kerckhoven en Herman Berghmans hebben op 9 mei twee jonge

Vergaderzaal
gratis beschikbaar

café
BRIGAND

Bovenrij 59
2200 Herentals
Tel. 014 22 15 12
maandag gesloten

Méér dan 100 verschillende bieren !

Slechtvalken geringd. Naast een wetenschappelijke ring kregen de jongen ook een gekleurde ring wat ze door een telescoop herkenbaar maakt, man en vrouw gele kleurring L/6 en L/7.

Guy

Werkgroep zoogdieren Kempenland

1. Evaluatie van activiteiten

Het eekhoornproject Herentals Ter Heyde: Het onderzoek is afgerond wat betreft de nestcontrole methode, we willen nu in juni nog een tweede methode toepassen nl. de haarvalmethode om te kijken wat de verschillen zijn. Het volledig verslag van het onderzoek is voor en volgende Fitis.

Het muizenonderzoek in het Olens Broek: is volledig in handen van Joe Verstappen gegeven. Joe is nu lid van afd. Westerlo - maar de werkgroep blijft er zijn medewerking aan verlenen.

2. Voorbereidingen van activiteiten

Vleermuizen: Activiteit rond de Hegge te Poederlee. Hier huist een kolonie vleermuizen in de spouwmuur van een huis. Graag hadden we geweten welke soort. Daarom werd aan Alex Lefèvre gevraagd om bat-recorders. Karel schreef zich in voor de cursus vleermuizen te Retie. Wie mee wil geeft zijn naam door op nummer van de coördinator : 0495/90.89.56

HUIS HAEST

**WIJNEN - LIKEUREN
ROOKARTIKELEN
KRANTEN - TIJDSCHRIFTEN**

Zandstraat 1 - 2200 Herentals
Tel. 014/21.27.78
Fax 014/21.52.10

3. Verslag nestkastendag Afdeling Lille

Hier was de opkomst geringer een 4-tal enthousiastelingen stond op 5 mei aan de Haarlebeek voor een gesloten deur. Men had nochtans beloofd om de deur al om 10.00 uur te openen voor de activiteit. Wat liep er mis ? Een kort berichtje werd gestuurd naar de voorzitter en de verantwoordelijken. We wachten hun antwoord af. De ongelukkigen kregen een vooraf gezaagd pakket mee naar huis met gebruiksaanwijzing en allerlei tips.

Hazelmuise

4. Verdere planning 2012

Karel heeft zich opgegeven voor medewerking van een onderzoek naar de hazelmuise in Voeren. Deze is afhankelijk van de uitreiking van de vergunning door ANB. Het onderzoek zal doorgaan in mei en in augustus.

Een nieuw gebied voor het testen van cameravallen zal worden gezocht omdat de beheerder van domein Duinoord niet kon ingaan op onze vraag. De contacten verliepen evenwel probleemloos.

Over het gebruik van sporenvallen (o.a. kleine marterachtigen) gaat er meer info worden gezocht zodat we ze kunnen bouwen en testen.

Eekhoornproject haarvalmethode te Ter Heyde Herentals.

Nestkastendag Bouwel-Vorselaar in najaar: af te spreken

5. Laatste nieuwtjes

Uit het hazelmuisonderzoek eind mei bleek dat het diertje meer voorkwam dan gedacht. Opvallend was ook het aantal geelhalsbosmuise of grote bosmuise dat werd gevangen. Een verslag volgt nog in het Natuur.blad. Een soort in opkomst!?

INFO

Karel Tops
 Coordinator werkgroep
 bos_vos@ymail.com

NATUUR.ACTUA

Plant het bos waar je al zo lang van droomt

Het is zover: met de publicatie op 22 mei 2012 van het verzameldecreet in het Belgisch Staatsblad, werd het bindend karakter van de adviesverlening voor bebossing afgeschaft.

Dit is een belangrijke stap voorwaarts in de administratieve vereenvoudiging om bosuitbreiding te realiseren en stimuleren.

Tot voor kort moesten immers een pak vergunningen en bindende, gunstige adviezen bekomen worden vooraleer een privé-eigenaar zijn eigen grond kon bebossen. Naast de vergunning van het College van Burgemeester en Schepenen van de betreffende gemeente ging het in de meeste gevallen zowel om een gunstig advies van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) als van de Afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (ADLO).

Meer dan de helft van de privé bosuitbreidingdossiers strandden op het niet

toekennen van één van deze adviezen. Het afschaffen van het bindende karakter van de adviezen opent nieuwe perspectieven voor kandidaat-bebossers.

veedrinkpoel. Alleen kan het wel eens raar lopen.

De laatste dagen gaat het weer hard bij Hyla.

Het ene telefoontje na het andere. Of we geen raad weten. Al enkele weken kunnen ze niet slapen. 't Komt van bij de burens, meneer'. Niet dat de buurman er stevige drumsessies op nahoudt of almaar Metallica's 'Nothing else matters' door de blasters blaast (midlifecrisis, weet je wel). Nee hoor, verder dan een zacht 'Tiritombola' komt het niet. 'Maar die kikkers met hun ellendig gekwaak. Om horendol van te worden'.

Buurman was immers een paar kikkers en salamanders uit de natuur gaan jatten, voor in de

tuinvijver. Niet doen, wegens wettelijk verboden. Maar vooral niet doen omdat het niet de eerste keer zou zijn dat een dergelijke kikkerverplaatsactie aanleiding geeft tot een pittige burentwist die - in het ergste geval - zijn beslag krijgt bij de vrederechter. Buurman was immers kikkers wezen scheppen in een oude meander even verderop. Kikkers gelost in de tuinvijver en dan maar wachten op nevelend gekwaak tijdens zwoele zomernachten. Niet dus. Wat buurman niet wist, is dat hij geen inheemse bastaardkikkers (Pelophylax kl.

Roel en Greet D'haeseleer
Nieuwstraat 25
2200 Herentals

Tel. 014/86 06 30
 Fax 014/86 06 31
 E-mail : roel.dhaeseleer@dvvlap.be

Verzekeringen
Beleggingen - Leningen

Dit zijn de openingsuren van ons kantoor:

ma : 9u - 12u en 15u - 18u
 di : 9u - 12u en 15u - 18u
 wo : 9u - 12u
 do : 9u - 12u en 15u - 18u
 vr : 9u - 12u

Door deze beslissing hoopt de regering Vlaanderen een ferme stap dichterbij te brengen bij de beloofde 10.000 hectare effectieve bosuitbreiding en dat op zeer kostenefficiënte wijze. Want bosuitbreiding door privé-eigenaars is en blijft een zeer goedkope manier om deze doelstelling te realiseren. In het najaar komt er opnieuw een actie "Behaag onze Kempen" die in onze volgende Natuur.fitis aangekondigd zal worden. Je kan dan streekeigen plantgoed bestellen.

Meerkikkers leiden tot burenruzie

Bericht uitgegeven door Hyla, reptielen- en amfibieënwerkgroep van Natuurpunt op maandag 18 juni 2012

Het zal je buur maar wezen. Zo'n huisje-boompje-beestje-kerel. En achter dat huisje, in het tuintje, ligt de obligate tuinvijver. Uitvloeisel van een late midlifecrisis, net als de Harley Davidson. Op zich geen probleem. Lang leve de tuinvijvers, zelfs, want op heel wat plaatsen vormen ze een onvolprezen surrogaat voor de teloorgang van menig

Europese meerkikker

esculenta) had gevangen maar exotische Europese meerkikkers (Pelophylax ridibundus). So what? Wel, Europese meerkikkers kwaken helemaal niet romantisch maar maken tijdens het zomerduister een schaterend kabaal waarbij het slapen je vergaat. De roep doet denken aan een menselijke lach. De soort heeft haar wetenschappelijke naam trouwens aan dit typische kenmerk te danken: ridibundus is afgeleid van het Latijnse werkwoord 'ridere' wat lachen betekent. Letterlijk vertaald betekent de wetenschappelijke naam dus 'lachende groene kikker'. Maar echt lachen met zoveel kabaal kan de buurt niet echt.

In Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn Europese meerkikkers in volle opmars. De soort heeft vooral voet aan wal gekregen als gevolg van accidentele of vrijwillige introducties. De eerste waarneming in Vlaanderen dateert van 5 december 1975, toen Vacil Boev Mancev, een trucker uit Pazardzik (Bulgarije), een lading levende Europese meerkikkers aflevert in Bourg-en-Bresse (Frankrijk). Vacil rijdt door naar Wetteren om planten in te laden voor transport naar Bulgarije. Bij het inladen van de planten blijken nog wat kikkers tussen de paletten rond te springen. Alle beestjes worden uit de laadruimte verwijderd, recht in de Wetterse wateren. Wat volgt, is een succesverhaal van de zoveelste invasieve exoot. We zitten er dus mee. Wat nu gedaan? Hoe geraken we hier nog van af? En vooral: hoe kan aan de lawaaihinder in tuinvijvertjes worden verholpen?

Sinds 1 september 2009 is het Besluit van de Vlaamse Regering met betrekking tot soortenbescherming en soortenbeheer van kracht. Door dit Besluit van de Vlaamse Regering worden alle inheemse amfibieën bij wet beschermd. Het Besluit verbiedt o.a. om inheemse amfibieën opzettelijk te vangen, te doden, of opzettelijk en betekenisvol te verstoren. Vreemd genoeg wordt ook de Europese meerkikker door dit Besluit beschermd. Vreemd, omdat deze soort in Vlaanderen in principe niet inheems is. Eén van de motivaties om ze toch te beschermen, ligt in het feit dat de meeste leken Europese meerkikkers niet kunnen onderscheiden van de inheemse bastaardkikkers. Door Europese meerkikkers vogelvrij te verklaren, zou dit er ongetwijfeld voor zorgen dat ook veel sterk gelijkende bastaardkikkers zouden worden verdelgd. Dus beter beiden beschermen dan het risico te lopen dat ook de inheemse bastaardkikker per abuis zou worden verdelgd, moet de wetgever hebben gedacht.

Concreet betekent dat dus wel dat die lawaaimakers niet mogen worden verdelgd en zelfs niet eens mogen worden verplaatst. Je zit er dus mee. Europese meerkikkers roepen doorgaans bij warm weer en wanneer de watertemperatuur tussen 17 en 22 °C schommelt. Bij temperaturen beneden de 12 °C stopt doorgaans elke roepactiviteit. De voortplantingsperiode situeert zich tussen eind april en begin juli, alhoewel er - afhankelijk van de weersomstandigheden - verschuivingen kunnen optreden wat de roepperiode betreft. Nog even en het grootste lawaai leed zou dus weer moeten geleden zijn. Tot slot nog dit: heel vaak denken leken dat het irriterende gekwek van Europese meerkikkers wordt veroorzaakt door stierkikkers, een soort die vaak beter bekend is als brulkikker. De roep van stierkikker is echter gans anders en doet eerder denken aan een misthoorn of aan een in de verte burlende stier.

CHERNOBYLKINDEREN VZW

Waar?

Voetbalkantine Excelsior Bouwel
Molenstraat, Bouwel

Inschrijven vanaf 9u t/m 15u

Per persoon 6€;
+ gratis ijsje
+ gratis frikadellen met krieke of koude
schotel (met brood)

Verrassing voor iedere deelnemer
Hondjes ook welkom (+ geschenk)

WE ZOEKEN NOG GASTGEZINNEN
Bel ons: 014 50 26 36 of mail
noelmeeuws@skynet.be

Tentoonstelling Werkgroep Waterleven • September • Turnhout

Leven in en om water

De poelenwerkgroep “Waterleven” laat u kennis maken met het fascinerende leven in en om het water. Allerlei beeldmateriaal maar vooral de aangepaste toonaquaria met levende dieren tonen de grote diversiteit die nog aanwezig is in onze Kempische poelen.

Enthousiaste natuurgidsen verstrekken informatie zowel over onze inheemse dieren als stekelbaarsjes, bootsmannetjes en geelgerande watertorren, maar blijven ook stilstaan bij de talrijke exoten als zonnebaarsjes en Amerikaanse brulkikkers. Er staan verschillende binoculaires opgesteld, en piepkleine diertjes als éénoogkreeftjes en watervlooien worden op de bijhorende monitor vertoond.

Tijdens de week worden de scholen uitgenodigd voor een interactief bezoek.

In de twee omrandende weekends verwachten we het grote publiek van 13 tot 17 uur en hebben dan ook een cafeteria voorzien, waar je nog wat kan napraten en nagenieten bij een drankje en een gebakje.

Zaterdag 15 tem zondag 23 september 2012

Prijs Gratis

Locatie Natuurlandhuis

Graatakker 11

2300 Turnhout

Info: Eric Stoffelen (ericstoffelen@skynet.be)

Jeannine Simonis (Jeannine.Simonis@telenet.be)

© An De Wilde

Zing je mee voor het klimaat op 22 - 23 SEPTEMBER ?

SING FOR THE CLIMATE

THE BIG ASK III

Nic Balthazar daagt iedereen uit om op 22 of 23 september 2012 met duizenden tegelijk onze bezorgdheid om het klimaat uit te 'zingen'. Om de klimaatslachtoffers een stem te geven en om de ernst van het klimaatprobleem duidelijk te maken aan de mensen, media en politici!

Het is vijf voor twaalf voor het klimaat. Als we nu niets doen, is het te laat. Daarom zetten we op 22 en 23 september het land op zijn kop voor het klimaat! En iedereen kan meedoen!

Voor 'Sing for the Climate' hoef je niet naar Oostende te trekken, zoals bij 'The Big Ask' en 'Dance for the Climate', vroegere evenementen van Nic Balthazar. Je gaat gewoon te voet of per fiets naar een plein in je gemeente om mee te zingen.

Wat? - De bedoeling is om op zoveel mogelijk plaatsen in het land lokale zangmomenten voor het klimaat in te richten. Iedereen zingt hetzelfde lied, eventueel onder begeleiding van plaatselijke koren en artiesten. Elk zangmoment wordt gefilmd door een lokale cameraman of filmmaker. Nic Balthazar verwerkt dit beeldmateriaal tot één 'Sing for the Climate'-clip, waar we internationaal mee uitpakken in de aanloop van de klimaattop in Doha in december.

Wie? - Iedereen kan zelf initiatief nemen om een Sing-for-the-Climate-moment te organiseren. En breng zoveel mogelijk mensen op de been om op 22 en 23 september mee te zingen. Nog geen SING in jouw stad/gemeente? Onmogelijk. Hoog tijd voor actie. **Let's do it! The time is now.**

Hoe? Surf als de bliksem naar www.singfortheclimate.com en download het 'draaiboek voor lokale acties'. Kijk op de site ook er in jouw stad/gemeente al iets beweegt. Als er al mensen aan de slag zijn, sluit je dan bij hen aan en bekijk waar je nog kan helpen.

Nog geen gezang te horen? Steek de koppen bij elkaar en richt je eigen SING Task force op. Het concept is eenvoudig en snel te realiseren. Wat je nodig hebt is een podium of kiosk, een geluidsversterker en een camera maar vooral veel goesting om jouw mede inwoners te laten meezingen.

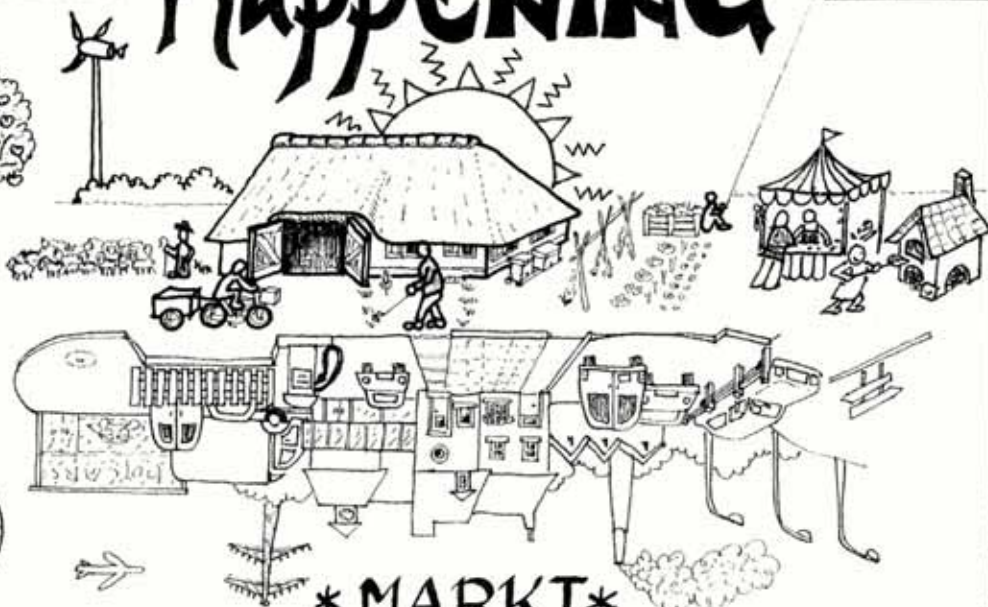
Materialen? Vanuit de Nationale SING Task force maken we het jullie makkelijk door allerlei downloadbaar materiaal ter beschikking te stellen; oproepfilmpje met Nic Balthazar, brief voor aanvraag plein, logo, flyer, affiche, perstekst, richtlijnen voor presentatoren, een storyboard voor de cameraman,... Ook zorgen we voor massale media-aandacht vooraf om de mensen op te roepen mee te komen zingen en tijdens het weekend 22-23 september. Graag helpen we ook om een BV op jullie podium te krijgen.

Surf naar www.singfortheclimate.com -
info@singfortheclimate.com - 02 256 11 96
Download het 'Draaiboek voor lokale acties'
Join de Facebook-pagina.

Zondag 2 september van 14u. tot 17 uur

LOKAAL EN GEZOND happening

* Met wilde en vergeten groenten en fruit van eigen bodem,
biologische bieren, houtovenbrood, honing van bij ons

* Infosessies: biobabbel, permacultuur, lets, biodiversiteit enz.....

* Infostands: Velt, Natuurpunt, Voedselteams, Behaag de Kempen

* RUILBEURS *

* voor groenten en fruit, zaden en planten voor jan en
alleman die de overvloed van eigen tuin leijkt wil

aan de Schapenstal van het Schupeleer

Initiatief van:
Werkgroep Transitie Vorselaar,
Velt en Natuurpunt

v.u.: werkgroep transitie